

Polisen

**Samverkan inom blåljus i Norrland och Norrbotten i suicidpreventivt arbete.
Att rädda liv i en akut psykisk kris
i blåljussamverkan**

Polisen Norrbotten på plats i Östersund
Jennie Blixt Huvudinstruktör AOSP, JFUL
Christian Adelbo Instruktör AOSP, IGV

Polisen Norrbotten med i arbetet
Tina Hallin Huvudinstruktör AOSP, BRIN
Maria Lindqvist Instruktör AOSP, PKC

Sverige

Avstånd ger olika förutsättningar

Piteå – Arvidsjaur 124 km ca 1h 30 min

Piteå – Kiruna 4 tim 29 min 388 km

Sölvesborg – Helsingborg 137 km 1h 46 min

Stockholm – Göteborg 5 tim 10 min 468 km

Anledningar att vi är här i Östersund från Polismyndigheten Region Nord Norrbotten

- Polismyndighetens regeringsuppdrag psykisk hälsa och särskilt utsatta brottsoffer (SUB).
- Behovet och efterfrågan hos blåljuspersonal om önskad kunskap
- Kartläggning av ökning ärenden inkomna till Polismyndigheten med psykisk ohälsa
- Dela kunskaper och erfarenheter av samverkan och utbildning i AOSP
- Vi, alla, behöver bli ännu bättre.

Socialstyrelsens definition Psykisk hälsa

Psykisk hälsa angår oss alla

Våga finnas till hands

Våga fråga

Våga lyssna

Våga ta hjälp

Med evidensbaserad kunskap vet vi hur vi kan/ska göra, prata och hjälpa till bättre hjälp och med minst risk för fara.

AOSP

Akut Omhändertagande av Självmordsnära Person

- AOSP metodik och material
- Psykisk hälsa, psykiska besvär och sjukdomar
- Risk och sårbarhetsfaktorer
- Myter, fördomar och attityder om psykisk hälsa

- Samverkan
- Lagstiftning som blåljuspersonal ska förhålla sig till i samband med dessa situationer
- Samtalstekniker och bemötande av person som är självmordsnära eller i akut psykisk kris
- Erfarenhetsutbyte

AOSP är ett evidensbaserat utbildningskoncept framtaget av Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention (NASP) på Karolinska institutet, i samverkan med blåljus, sjuk- och hälsovård, ideella organisationer m.fl.

AOSP

– akut omhändertagande av självmordsnära person
i blåjussamverkan

...blev verksamhet initialt i början i Luleå/Boden, och numer i hela Norrbotten.
Utbildning i AOSP sker i samverkan med alla blåjus (SOSalarm, ambulans,
MAE mobil akutpsykiatrisk enhet, polisen räddningstjänst, polisdiakon.

Polisen

Informationsklass Ej klassad

2023-10-25

Samverkan och erfarenheter

- I samverkanslarm arbetar vi i grunden utifrån våra yrken/profession med tillhörande lagstiftning och uppdrag.

Vi behöver utöver yrket reflektera över:

- VAD gör vi?
- HUR gör vi/utför vi vårt uppdrag?
- VEM ska göra det?

För att befästa bra arbete och förbättra oss är det viktigt med kontinuerlig och systematiserad:

- Utvärdering
- Återkoppling

Erfarenheter från blåjussamverkan Luleå/Boden

- **Samverkanslarm vid hot om suicid.** Vem åker på larmet?

Beroende på vem som åker på larmet blir insatsen och möjliga åtgärder därefter.

För bästa möjliga åtgärder i akuta skedet är det en framgångsfaktor med alla blåljus på ett samverkanslarm. Att tänka på särskilt, om det blir bedömt som ett vårdärende och att ambulansen får ärendet, kan det ändå vara livsavgörande att polis/räddningstjänst åker också för att säkerställa att ambulansen tar sig in och kan ge vård.

- **På väg fram till händelsen**

Viktigt med kommunikation mellan alla enheter på tilldelad RAPS-kanal.

- **Under insatsen**

Fortsatt kommunikation via tilldelad RAPS. Viktigt med tydligt och fungerande samverkan, ledningsfunktioner.

Viktigt den/de behövande får bästa vården/omhändertagandet och säkerheten för blåjusspersonal.

- **Efter insatsen**

Utvärdera insatsen, samverkan och åtgärder. Bästa möjliga är gemensam utvärdering med alla enheter.

Återkoppla till övriga blåljus både bra och förbättringar. Säkerställ blåjusspersonalens hälsa enligt rutiner.

Det kan bli bättre...

- Samverkanslarm hot om suicid RAPS talgrupp (räddning-ambulans-polis-samverkan). Framgångsfaktor att alla åker på samverkanslarm för bästa initiala åtgärder.
- Samverkan i pågående insats
Tänk på att kommunikation sker på tilldelad RAPS.
- Planera utbildningsinsatser som genomförs i samverkan
Planera i god tid för utbildning av nya och fortbildningar.
- Antalet instruktörer
Säkerställ att det finns tillräckliga och tillgängliga instruktörer för planerade utbildningar.
- Vilka ska utbildas? I AOSP-B eller AOSP-A?
Operativ personal eller/och som samverkar operativt utbildas i AOSP-Blåljus.
Annan personal utbildas i AOSP-allmän, blir andra övningsituationer som är mindre operativa.

Framgångsfaktorer

- **Hög efterfrågan om kunskapen** om psykisk hälsa och omhändertagande hos framför allt räddningstjänst och ambulans.
- **Samverkanskoordinator** i utbildning
Avgörande funktion för att skapa möjligheter till utbildning i samverkan.
- **Samverkan i utbildning** med mixade instruktörer och deltagare från olika blåljus.
Blir bästa utbildningen med olika kunskaper och yrken och därmed erfarenheter.
- **Positiva beslut om utbildning i AOSP** från beslutsfattare/chefer, politiker m.m. , men behövs flera
Beslutsfattande chefer behöver fatta beslut att utbilda i psykisk hälsa för att skapa en bättre arbetsmiljö för all personal.
- **Suicidpreventiv handlingsplan** (sjukvårdens) region Norrbotten
- **Lokala handlingsplaner** suicidprevention i kommuner
- **Mobil prehospital akutpsykiatri** som **Mobila akutpsykiatriska enheten** MAE i Norrbotten
MAE är helt avgörande för god vård i hemmet och koppling till akutpsykiatrin. MAE ger bästa vården till behövande samt avlastar övriga blåljus som kan fortsätta med andra prio-jobb.

Det finns hjälp och stöd att få, några exempel, finns fler...

- [_sosalarm.se/112](https://sosalarm.se/112)
- www.1177.se; vårdguiden, här finns även fler exempel på hjälp
- www.jourhavande-medmanniska.se
- www.mind.se; har flera jourtelefonlinjer och chatt
- www.spes.se ; Suicidprevention och efterlevande stöd
- www.suicidezero.se
- www.BRIS.se barnens rätt i samhället
- www.umo.se ; ungdomsmottagning hemsida
- www.randigahuset.se
- Trossamfund och diakoni.

Hjälp till yrkesverksamma

- www.suicidprevention.se
- www.uppdragpsyiskhalsa.se
- www.folkhalsomyndigheten.se
- www.ki.se/nasp
- www.ki.se/nasp/stodmaterial-om-sjalmordsprevention
- Krisstöd inom den egna organisationen/arbetsplatsen

Tillsammans gör vi allt ännu bättre.

MAE

Tack!

- aosp-norrbottn.region-nord@polisen.se

- nasp@ki.se

Vid frågor angående
instruktörsutbildningar i AOSP
i Sverige.

